

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM
VAZIRLIGI

GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI

O'ZBEK ADABIYOTSHUNOSLIGI KAFEDRASI

**“ZAMONAVIY O'ZBEK
ADABIYOTSHUNOSLIGINING
DOLZABR MASALALARI”**

***mavzusidagi*
RESPUBLIKA ILMIIY-AMALIY
KONFERENSIYASI
MATERIALLARI**

15-16-aprel

Guliston — 2022

Ushbu to'plamdan Guliston davlat universitetida o'tkazilgan **"Zamonaviy o'zbek adabiyotshunosligining dolzarb masalalari"** mavzusidagi O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2022-yil 7-martdagi 101/F-sonli Farmoyishi bilan tasdiqlangan 2022-yilda respublika miqyosida o'tkaziladigan ilmiy va ilmiy-texnik tadbirlar rejasiga muvofiq o'tkazilgan adabiyotshunos olimlar, katta ilmiy xodim-izlanuvchilar, mustaqil tadqiqotchilar, magistr va iqtidorli talabalarning respublika ilmiy anjumaniga materiallari o'rin olgan.

To'plam materiallarida adabiyotshunos olimlar Umurzoq O'ljaboyev va Vahob Rahmonovlarning hayoti va faoliyati, ularning ilmiy merosi, ijodiyotining o'ziga xos jihatlari, o'zbek adabiyotshunosligi va matnshunosligi sohasiga qo'shgan ulkan hissalar, ijodiy merosining o'zbek adabiyoti taraqqiyotidagi ahamiyati, yoshlar tarbiyasidagi o'rnini tadqiq qilish, o'zbek adabiyotshunosligi sohasida olib borilayotgan ilmiy tadqiqot ishlari, sohadagi muammolarni aniqlash, ularning talqini, matnshunoslik va tabdil, badiiy asarlarning til xususiyatlari, adabiy ta'sir masalalari yoritilishi anjumanning asosiy mazmunini tashkil etgan.

Shuningdek, to'plamdan badiiy adabiyot shakllanishining va rivojlanishining dolzarb masalalariga bag'ishlangan maqolalar ham o'rin olgan.

Tahrir hay'ati:

Rahmonov Nasimxon – filologiya fanlari doktori, professor

Yo'ldoshev Qozoqboy – pedagogika fanlari doktori, professor

Mamatqulov Muzaffar – filologiya fanlari nomzodi, dotsent

Fayzullayeva Obidaxon – filologiya fanlari nomzodi, dotsent

Sariboyeva Maqsuda – O'zbek adabiyotshunosligi kafedrasida dotsenti, pedagogika fanlari nomzodi

Qo'ziliyeva Gulchehra – O'zbek adabiyotshunosligi kafedrasida dotsenti, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori

To'rayeva Dilnoza – O'zbek adabiyotshunosligi kafedrasida dotsenti, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori

To'ychiyev Abdunabi – O'zbek adabiyotshunosligi kafedrasida katta o'qituvchisi filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori

Primov Abdulatif – O'zbek adabiyotshunosligi kafedrasida katta o'qituvchisi

Saymuratova Ijobat – O'zbek adabiyotshunosligi kafedrasida katta o'qituvchisi

Normurodov Oybek – O'zbek adabiyotshunosligi kafedrasida o'qituvchisi

Oqbo'tayev Elbek – O'zbek adabiyotshunosligi kafedrasida o'qituvchisi

To'raqulov Rahmatjon – O'zbek adabiyotshunosligi kafedrasida o'qituvchisi

To'plovchi va nashrga tayyorlovchi:

Obidaxon Fayzullayeva

filologiya fanlari nomzodi, dotsent

Mazkur to'plam Guliston davlat universiteti Kengashining 2022-yil 23-apreldagi 9-sonli yig'ilishi qaroriga muvofiq nashrga tavsifiya etilgan.

ANVAR OBIDJON IJODIDA SATIRA VA YUMOR

*Elbek OQBO‘TAYEV,
GulDU 2-bosqish magistranti*

Anvar Obidjon 70-yillarning oxirlagida yaratilgan «Alamazon va uning piyodalari (bu asar dastlab 1983-yilda “Ey, Yorug‘ dunyo” nomi bilan nashr etildi) qissasida, 80-yillarning oxirlarida bitilgan “Meshpolvopping janglari» dostonlarida hamda bir necha she’riy ertaklarida Vatan ozodligi, erk uchun kurash masalasini tarixiy mavzuga uyqash tarzda ko‘tarib chiqadi.

“Alamazon va uning piyodalari»dagi voqealar afsonaviy shahar Yulduzistonda bo‘lib o‘tadi. “Meshpolvoning janglari”dagi voqealar turli qishloqlarda, mustabid shoh taxti joylashgan “Qahratoniya”da ro‘y beradi. Shunisi e’tiborga sazovorki, har ikki asarda ham agar davlat boshiqlari ongsiz bo‘lishsa, muttahamlik, xudbinlik, laganbagdorlik, mansabparastlikka yo‘l ochiladi va o‘lkasi jannatmakon, odamlari qanchalar pokizafe‘l bo‘lmasin, har qanday jamiyat, oxir-oqbat “yurti iflos xandaqqa, xalqi irkit maxluqqa” aylanishi mumkinligi kuyunib bayon etiladi.

Bu asar nashr etilganida taniqli adabiyotshunosh, munaqqid Ibrohim G‘ofurov o‘zining “O‘ttiz-yilizhori” kitobida shunday yozgan edi “Gap Anvar Obidjonning “Ey, Yorug‘dunyo...” degan sarguzasht qissasi haqida ketmoqda. Bu – yosh adibning birinchi yirikroq kitobi. Bungacha u o‘quvchilarga o‘zining she‘rlari va jajji hikoyachalari bilan tanilgan edi. Anvar Obidjonning she‘rlari ham, kichkina hikoyachalari ham o‘tkir fikrlarga, topilmalarga, kutilmagan obrazlarga, jozibali va nurli kulgiga boyligi bilan ko‘pchilikning e’tiborini tortgan, adabiyotimizga yorug‘fikirli bir ijodkor kirib kelayotganidan darak bergandi”. [2]

Asarning ichki mazmun-mohiyatidan unda sobiq sho‘rolar jamiyati nazarda tutilayotganligi ochiq-oydin sezilib turadi. Qissa qahramoni Alamazon, ko‘plab tengdoshlari qatori, nihoyatda xayolparast va ta’sirchan. Uning ma’naviy dunyosi shakllanishida badiiy asarlarning o‘rni beqiyos. Alamazon kitob o‘qib zavqlanadi, qattiq ta’sirlanadi, asar qahramonlariga yurakdan havas qiladi, ularga o‘xshab odamlarga ezguliklar va yaxshiliklar qilish, jasoratlar ko‘rsatish orzusi bilan yonadi, hayotga cheksiz ishonch va umid bilan qaraydi. Muallif o‘smirdagi mana shu sifatlarni mehr bilan ko‘rsatar ekan, bunday sifatlarga ega bo‘lgan inson xalqning og‘ir ahvolini ko‘rib loqayd o‘tib ketolmasligini, ifloslik anqib turgan havodan bemalol nafas ololmasligini ta’kidlaydi.

Qissaning bosh qahramonlari Alamazon va uning do‘sti Eshmat. Alamaon ta’kidlaganimizdek kitobga mehr qo‘ygan, undagi qahramonlarga o‘xshashni istaydigan qaxramon, o‘z qishlog‘ida, o‘z vatani rivojiga hissa qo‘shish maqsadida ezgu orzusi xazina topishga bel bog‘lagan qahramon, “Alamazon ta’tilning dastlabki kunlarida Jek Londonning “Uch qalb” degan kitobini o‘qib chiqqan, qorong‘i g‘or vahimalarini zarracha pisand qilmay- dikan, hatto oiim dahshatidan ham titramaydigan quvnoq va qaysar xazina qidiruvchilar jasorati uni qattiq hayajonga solgandi” [2]. Shundan so‘ng xazinani topishga bo‘lgan ishtiyoqi oshib ketadi. Xazinani qayerda ekanligini ham o‘smir aqli bilan chamalaydi : “Bir o‘ylab ko‘rgin-

a, – jahlini ichiga yutib, iloji boricha silliqroq gapirishga tirishdi Alamazon, – hinduning g‘orida xazina bo‘ladi-yu. o‘zbeknikida bo‘lmaydimi? Qulog‘imni garovga tikib aytamanki, o‘zimizning Jandag‘orda ham xazina bijib yotibdi. Uni topadigan odam yo‘q, xolos”. [3] E‘tiborli jihati, qissa qahramoni Alamazon xazinani ochko‘zligi uchun emas, ezgu niyatlar uchun qidirishga urinadi. Bu oltin vasvasasiga yo‘liqqan Jek Londonning qahramonlaridan Alamazonni ancha farqlab turadi: “O‘sha xazinani topib olsak bormi, heh-hey, odamlarga qancha yaxshiliklar qilish mumkin bo‘lardi-ya!”

Keyin u, asosan, qanday yaxshiliklar qilish mumkinligini sanay boshladi. Birinchi galda yaylov etagiga o‘n ming kishilik stadion quriladigan bo‘ldi”. 1. Qissaning ikkinchi qahramoni Eshmat esa Alamazonning sinfdoshi, Alamazon olov bo‘lsa u suvday, Eshmat ko‘p jihatdan Meshpollonni eslatib yuboradi. Fikrimizcha, Anvar obidjon faqat qorin g‘amini o‘ylab yuradigan bunday qahramonlar vositasida, yosh avlodni bunday beg‘am bo‘lish insooni yuksaltirmasligini ishora qilgan. O‘zining so‘zga ustaligi bilan Alamazon Eshmatni xazina topishga borishga ko‘ndiradi. Dastlab xazina izlashga unamagan Eshmat alamazonning quyidagi gaplaridan so‘ng ko‘nmasdan iloji qolmaydi: “O‘sha xazinani topib olsak bormi, heh-hey, odamlarga qancha yaxshiliklar qilish mumkin bo‘lardi-ya! Keyin u, asosan, qanday yaxshiliklar qilish mumkinligini sanay boshladi. Birinchi galda yaylov etagiga o‘n ming kishilik stadion quriladigan bo‘ldi. G‘orga kirgan “xazina izlovchilar” tobora ichkarilab borishardi. Shunda Eshmat orqaga qaytishni takli qiladi. Quyidagi dialogda Anvar Obidjon hayotdagi o‘tkir ijtimoiy muammolardan biri – boqimandalikni ko‘ratib beradi:

Eshmatning Frensislikdan ko‘ngli sovib bora- yotgandi. Bu yerda bekordan-bekor emaklab yurish g‘irt ahmoqlik ekanligini ochiq gapirishga botinolmagan Eshmat qurbaqaga o‘xshab o‘zimizni xor qilib yuramizmi, degan ma’noda gap boshladi va silliqqina qilib, orqaga qaytish haqida taklif kiritdi.

- Galvars! - shu zahoti uni jerkib tashladi Alamazon. – Biz orqaga qaytsak, Ahmadali otaga kim haykal o‘rnatadi? Stadion-chi?

- Jichcha shoshilmasang, davlatning o‘zi bizga kelishgan bitta stadion qurib berardi.

- Davlatga o‘ligingni ham ortvol, - o‘shqirdi Alamazon. – Sendaqa tekinxo‘rlar ko‘payib ketsa, davlatning uyi kuydi deyaver [4]

O‘smir qalbining ijobiy hislatlarning rivojlanishida kitobning o‘rni qay darajada ekanligini Alamazonning oliyjanob orzulari, qarashlarida ko‘rishimiz mumkin. Yozuvchi asarda satira va yumordan birday o‘rinli foydalanadi. Eshmatning tanballigi, ochofatligi to‘g‘rilasa bo‘ladigan hato sifatida ko‘rsatilib yengil yumorga o‘rab ko‘rsatiladi, qissadagi ahmoqona qoidalar, ahmoqona qarashlarga egan bo‘lgan amaldorlar, laganbardor shoirlar, yurti o‘ylamaydigan shohlar obrazlarini esa achchiq hajviya-satira bilan ko‘rsatib beradi. Qissa davomida ikki qahramon g‘ordan hech nima topa olmagach, so‘ngi chora Alamazonning olim tog‘asi Og‘abek Turkoniyning “barcha niyatlarga erishtiruvchi” dorisidan ichishadi. Shundan so‘ng ikki o‘smir go‘or sijigandan so‘ng o‘zgacha bir mamlakatga tushib qolishadi, o‘rta asarlarni eslatuvchi bu mamlakat bizning olamga yondosh mamlakat

ekan. Mamlakat ikkiga bo'lingan holatda bo'lib, bir tarafni Isqirt Birinchi atalmish podsho boshqarar ekan. Yozuvchi kulgu, bolalarga hos ertak tarzida bayon etgan ushbu voqealar zahirida anchayin katta ma'nolar yuklangan. Yuqorida ta'kidlaganimizdek asarning ichki mazmun-mohiyatidan unda sobiq sho'rolar jamiyati nazarda tutilayotganligi ochiq-oydin sezilib turadi. Jahon adabiyotida bu kabi butun tuzumni satiric qalamga olish holatlari mavjud masalan, Jorj Oruellning "Hayvonlar fermasi" asarini keltirishimiz mumkin. Yozuvchi "Yulduzistonni tasvirlar ekan hech qachon qish bo'lmaydigan yurt, hech kim och qolmaydigan mamlakat deb ta'riflaydi. Bu esa kommunizmning utopik orzulari ustidan o'qilgan satiric hukm edi. Anvar Obidjon bolalar dunyosini chuqur anglagan ijodkor bo'lgan, o'z ta'biri bilan aytganda "Bolalar kulguga o'ch xalq", shu sababli yozuvchi qissa qahramonlari nomini bir-biridan g'aroyib, kulguli qilib tanlaydi, bu esa o'z navbatida bolada kulgu uyg'otib asarga yanada qattiq singishiga omil bo'ladi. Mustabid tuzumning adolatsizliklarini, bizning madaniyat, imon – e'tiqodimizdan ayirganini asarrga ustalik bilan kiritadi. Yoshligidan yuvinish va tozalanishni istagan dangasa shaxzoda bir amallab adolatsizlik evaziga taxtga chiqqandan so'ng, o'zini Isqirt birinchi deb e'lon qiladi, qonunlar chiqaradi, birinchi qonun kimki yuvinsa yoki tozalansa qamoqqa tsuahdi. Bolalar uchun yengil ertak ostida, o'sha paytda muqaddas dinimizni taqiqlab machitlarga brogan insonlarni qamash, surgun qilish holatlarini yozuvchi satiric qalam bilan ustalik bilan ta'riflaydi. Isqirt birinchi o'zi iflos yurgani uchun boshqalar ham unga o'xshab iflos bo'lishini istaydi. Yangi qonun qoidaga oddiy xalq tez ko'na qolmaydi lekin amaldorlar bir kechaning o'zida tayyor bo'lishadi yangi tuzumga: "Saroy arboblari tuni bilan uxlamay chiqishdi. Ular shoshilinch ravishda iloji boricha durustroq irkitlashish choralarini ko'ra boshladilar. Chunki ular o'zlarini qanchalar rasvolashtirishsa, xoqon oldida shuncha ko'p e'tibor qozonishlarini sezib turishardi. Biri tinmay qum-tuproqqa yumalar, ikkinchisi badaniga yelim surtib keyin ustidan chang to'zg'itar, yana boshqa birov uqalanadigan qoratosh bilan vujudini ishqalashga kirishgandi. Aslida, avval suvga sho'ng'ib olib, so'ng qoratosh surtilsa, ish ancha oson ko'chgan bo'lardi. Lekin, u hali qoratosh surtishga ulgurmay tiirib qo'lga tushgudek bo'lsa. cho'milayot- gan xavfli g'alayonchi sifatida zindonga tashlanishi turgan gap edi. Shahanshohlik dasturxonidan tegadigan ulgurjiroq sarqit evaziga o'z onasini badnom qilishdan ham qaytmaydigan sotqin ayg'oqchilar har qadamda izg'ib yurishardi. Arbob-ulamolar ertasi kuni axlat titib charchagan po'mqarg'alarday qatorlashib, xoqon huzuriga kirib kelishdi". [5]

Tuzumga o'zgargan zahoti o'sha tarafni maqtab she'r yozadigan, o'z fikri yo'q maddohlarni ham Dutoriyl obrazlari orqali juda hajvga oladi, saroy shoiri bo'lgan Dutoriyl Isqirt birinchi saroyida irkitlikni olqishlab she'rlar yozadi, o'tkir hajv bilan yozilgan bu she'rlar orqali Dutoriyni qanchalik "buyuk" shoir ekanligi bilinadi :

"Hammomingga kirmayman, vijdonim bordir, o'ldirsang ham ko'nmayman, imonim bordir..."

"Kechib sovun-lungidan, menman baxtiyor, Ey Dutoriyl, ajoyib zamonim bordir".

She'ning badiiy saviyasi pastligini qo'yaturaylik, she'ning faqatgina maddohlik bilan uchun yozilgani, bundan nimadir ta'ma qilish bilan she'r yozgani, bundayb o'ldamlarda sadoqat degan tushuncha bo'lmasligini Dutoriy obrazi orqali ochib beradi, Alamazon o'zining aqli, tadbirkorligi bilan isqirt birinchi hukmronligiga chek qo'yadi, bundan xabar topgan Dutoriy hali Isqirt birinchi taxtdan ag'darilmay turib tuni bilan yangi she'r yozib chiqadi;

“Shoir Dutoriy esa xonasini ichkarisidan tambalab olib, yangi g'azal bitish bilan ovora edi. U ertaga shu paytda saroyda boshqa bir xoqon ziyofat berishi ehtimoldan xoli emasligini bor vujudi bilan his qilib turar, yozib tugallanayotgan otashin madhiya o'sha noma'lum zotga atalgan bo'lib, quyidagi misralar bilan boshlanardi:

“Keldi pok gulgun zamon, hammomga boshlanglar meni,
Yo suvi lim-lim hovuz, yo jomga boshlanglar meni...”

Bu epizod sobiq tuzumda yaratilgan faqat “qizil mafkura” suvlari bilan sug'orilgan badiiy jihatdan qup-quruq she'rlar va ularning mualliflarining satiric uslubda chizilgan karikaturasi edi. Yana bir juda jiddiy mavzuni yozuvchi hajv vositasida tasvirlaydi. Qissada eshakni dohiy deb bilishadi (“Ey yorug dunyo‘ versiyasi Xudo deb bilishadi) buning tarixi hamqiziq yoshligida bilmay eshakni emib qo‘ygan podsho boshqalarga kulgu bo‘lmaslik maqsadida o‘zini avliyo, eshakni dohiy deb bilishadi, avlodlar almashgani sari bu e’tiqod sifatida o‘rnashib qoladi. Yozuvchi bu bilan hudosizlar jamiyatining hudosi, haqiqiy dohiysi bo‘lmagan yurtni dohiysi eshak bo‘ladi deganday bo‘ladi. Qissada muallif bolalar uchun turli fantastic voqealar orqali qiziqarli sarguashtlarni tasvirlaydi. Asar bir paytda ham kattalar uchun ham birday taaluqli desak bo‘ladi chunki, unda ko‘tarilgan ijtimoiy muammolar kattalarni ham o‘ylantiradi. Hajviy asarning birinchi vazifasi kuldirish, o‘quvchini yuzida kulgu hosil qilish. Lekin yengil-yelpi ostida biror ma’no tashimaydigan, beparda voqealar bilan qo‘zg‘atadigan asarlardan farqli ravishda, haqiqiy hajviy asarlar birinchi o‘quvchini kuldiradi, so‘ng o‘yga toldiradi. Hozirgina o‘zi kulib turgan voqea ostidagi muammoni anglab yetadi, shu muammoni yechishga hohish paydo bo‘ladi. Anvar Obidjon jahon adabiyotida mashhur bo‘lgan hajvchilar yo‘lini tutdi. Anvar Obidjon ijodida goh Servantesning “Don Kihot”iga o‘hshagan dovyurak, oliyjanob qahramonlarni, goh Aziz Nesin qahramonlariga o‘hshagan muammoni bilib-bilmay gpirib yuboradigan ichakuzdi qahramonlarga duch kelamiz.

Yuqorida takidlaganimizdek o‘zbek adabiyotida hajv maktabi avvaldan shakllangan, Navoiy asarlaridan tortib, Mahmur, Muqimiy, Zavqiy ijodida jilo sochgan hajviya, A.Qodiriy ijodida yana bir pog‘ona yuqoriladi. Anvar Obidjon bu maktabning davomchisi sifatida an‘analarni davom ettirdi va bu maktabga o‘z uslubini ham qo‘shib qo‘ydi. Anvar Obidjonning “Ey yorug‘dunyo” qissasi bolalar uchun yozilgan fantastik qissa bo‘lsa ham, unda pamflet belgilarini ko‘rishimiz mumkin

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Anvar Obidjon. “Ey, yorug‘dunyo” Bolalarga qissa. – T. G‘afur G‘ulom nashriyoti, 1983-yil.

2. A. Obidjon. Alamazon va uning piyodalari. Qissa va hikoyalar. – Toshkent. Yangi asr avlodi. 2014.
3. Ibrohim G‘ofurov. O‘ttiz yilizhori. Adabiy o‘ylar, maqolalar. – T. G‘afur G‘ulom nashriyoti, 1987-yil.

“O‘ZBEGIM”GA BIR NAZAR

Sevara Tursunova

Ma’lumki, xronotop tushunchasi so‘nggi davr adabiyotshunosligida ko‘p qo‘llanilayotgan atamalardan biri bo‘lishiga qaramay, uning mazmun-mohiyatini anglatuvchi ekvivalentlari shu paytgacha ishlatilib kelinganligi u bilan bog‘liq jihatlarni keng miqyosda o‘rganishga imkoniyat yaratadi. She’riyatda zamon va makon tushunchalari kechinma tavsifining o‘ziga xos jihatlari bilan bog‘liq bo‘lib ushbu masalani o‘rganish ijodkorlar asarlaridagi muhim jihatlardan bo‘lgan shu xususiyatni ham tahlil etishda ko‘maklashadi.

O‘zbek she’riyatining zabardast ijodkorlari, Mirzacho‘l vohasi, Sirdaryo muhiti vakillari, O‘zbekiston xalq shoirlari To‘ra Sulaymon hamda Halima Xudoyberdiyeva ijodida xronotop masalasini o‘rganish ushbu iste’dodlarning shu mavzuga aloqador she’rlari masalaning dolzarbligini asoslaydi. O‘zbek she’riyati, xususan, Sirdaryo adabiy muhiti haqida so‘z ketganda To‘ra Sulaymon va Halima Xudoyberdiyevaning nomlari tilga olinmasligi mumkin emas. She’riyatlari va shaxsiyatlari bilan minglab kitobxonlar qalbida ikkinchi umrini yashayotgan bu ijodkorlarning shunday satrlari borki, ular ham adabiyotdan, ham abadiyatdan o‘z o‘rnini egallagan.

O‘zbekiston xalq shoiri Zulfiya Isroilova Halima Xudoyberdiyeva haqidagi xotiralarida shunday yozgan edi: *“Bir shoirani kashf etdim. Sirdaryodan. Boyovutda yashaydi. Hali maktabda o‘qiydi. Lekin she’rlari ajoyib. Yuragida alanga bor. Tarbiya qilsa, yaxshi shoir chiqadi”*. Zulfiyaxonimning ana shu ta’biri Halima Xudoyberdiyevaga umrining so‘ngi lahzalarigacha hamroh bo‘ldi.

Halima Xudoyberdiyeva she’riyatida tabiat timsollaridan unumli foydalanish ko‘p kuzatiladi. Xususan, u she’rlarida ushbu tushunchalarni o‘ziga yaqin olib, bo‘ronlarga singil tutingan, erinchoq suvlarni tanqid qilgan, dengizni tanballikda ayblagan edi:

*“Bo‘ron, o‘z taniga sig‘magan sho‘x jon,
O‘zi-yu o‘zgaga bermagan tinim.
Men seni o‘paman, seni quchsin shon,
G‘aflatga kun bermas, kurashchan inim”*

Shoiraning she’rlari ana shunday kutilmagan mushohada bilan o‘quvchini zavqlantiradi. Bo‘ronni hamma tanqid qiladi, salbiy ma’noda timsol sifatida

		<i>OLGAN “ZULQARNAYN QISSASI” TAHLILI</i>	
126.	<i>Bobur RO‘ZIBOYEV</i>	<i>MUAMMO TALQINIDA YETAKCHI QAHRAMONNING O‘RNI</i>	444
127.	<i>Shabnam BOBOYEVA</i>	<i>XX ASR TURKISTON VA OZARBAYJON MA‘RIFIY ADABIY MUHITI</i>	448
128.	<i>Oybek NORMURODOV</i>	<i>BUYUK AN‘ANAGA ERGASHIB</i>	456
129.	<i>Farrux FAYZULLAYEV</i>	<i>ZAYNIDDIN VOSIFIYNING “BADOYE’ UL-VAQOI” ASARIDA SHAYBONIY UBAYDULLAXON TAVSIFI</i>	462
130.	<i>Lutfinisa DEHQONOVA</i>	<i>BADIIY MATNDA FORSCHA OT YASOVCHI QO‘SHIMCHALARINING QO‘LLANILISHI</i>	463
131.	<i>Sadoqat OTAMURATOVA</i>	<i>SHERMUHAMMAD MUNIS TUYUQLARI TAHLILI</i>	469
132.	<i>Lutfiniso DEHQONOVA</i>	<i>BADIIY ASARLARDA ARABCHA KO‘PLIK SHAKLLARINING QO‘LLANILISHI</i>	471
133.	<i>Rahmatjon TO‘RAQULOV</i>	<i>NOSIRUDDIN RABG‘UZIYNING “QISAS UL ANBIYO”SIDAGI “LUQMONI HAKIM QISSASI” TAHLILI</i>	474
134.	<i>Anora TEMIROVA</i>	<i>XALQ IJODIYOTIDA ALISHER NAVOIY OBRAZI</i>	479
135.	<i>Oybek NORMURODOV</i>	<i>TEMURIYLAR DAVRI ADABIYOTIDA SAYYID QOSIMIY IJODINING O‘RNI</i>	482
136.	<i>Muattar XATAMOVA</i>	<i>“YUSUF VA ZULAYHO” DOSTONIDA (“OSHIQNOMA” TURKUMIDAN) YUSUF KOMIL INSON SIFATIDA</i>	489
137.	<i>Shodiya OTANAZAROVA</i>	<i>“SADDI ISKANDARIY” DOSTONIDAGI HIKOYATLARDAL TALMIH SAN‘ATI</i>	492
138.	<i>Sh.E.KURBANOVA</i>	<i>HOFIZ XORAZMIY LIRIKASIDA OSHIQ OBRAZINING IFODALANISHI</i>	494
139.	<i>Rahmatjon TO‘RAQULOV</i>	<i>QISSALAR TAHLILI OSTIDAGI HAQIQAT</i>	497
140.	<i>Azamat FAYZULLAYEV</i>	<i>NAVOIY SHE‘RIYATIDA BADIIY SAN‘ATLARNING QO‘LLANILISHI</i>	504
141.	<i>Nilufar OYMATOVA</i>	<i>ALISHER NAVOIYNI ANGLASH SARI YO‘L</i>	507
142.	<i>Dilshoda HAQQULOVA</i>	<i>MUNIS XORAZMIY IJODIYOTIDA RUBOIY</i>	510
143.	<i>Abdunabi TO‘YCHIYEV</i>	<i>NURALI QOBULNING USLUBIY INDIVIDUALLIGI</i>	513
144.	<i>Azamat FAYZULLAYEV</i>	<i>TOHIR MALIK NASRIDA DAVR MUHITINING YORITILISHI</i>	516

145.	<i>Shaxnoza MUXTAROVA</i>	<i>O‘TKIR HOSHIMOVNING “TUSHDA KECHGAN UMRLAR” ASARI HAQIDA</i>	514
146.	<i>Salomat ESANBOYEVA</i>	<i>ABDULLA QAHHOR O‘Z ZAMONDOSHLARI HAQIDA</i>	522
147.	<i>Iroda XOJIBOYEVA</i>	<i>SAID AHMADNING «KIPRIKDA QOLGAN TONG» QISSASI BADIYYATI</i>	524
148.	<i>Surayyo DJURAYEVA</i>	<i>ERKIN A‘ZAM QISSALARIDA O‘ZIGA XOSLIK</i>	527
149.	<i>Bahora RAHIMOVA</i>	<i>“BOBURNOMA” ASARIDA HUKMDORLAR TASVIRI</i>	530
150.	<i>Gulhayo UMIRZAQOVA</i>	<i>DRAMALARDA MILLIYLIKNING AKS ETTIRILISH</i>	535
151.	<i>Hilola MAMATQULOVA</i>	<i>TASAVVUFIY SHE‘RLARIDA POETIK KO‘CHIMLARNING IFODALANISHI</i>	539
152.	<i>Nargiza SHOKIROVA</i>	<i>ULUG‘BEK HAMDAM – ROMANNAVIS</i>	543
153.	<i>Hilola MAMATQULOVA</i>	<i>“SABOTUL OJIZIN” ASARIDA TASVIR VOSITALARINING QO‘LLANILISHI</i>	548

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA
O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI**

GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI

O‘ZBEK ADABIYOTSHUNOSLIGI KAFEDRASI

**“ZAMONAVIY O‘ZBEK ADABIYOTSHUNOSLIGINING DOLZARB
MASALALARI”
mavzusidagi
RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI MATERIALLARI
(Guliston, 2022-yil, 15-16-aprel)**